

SPOR MEDYASININ DÖNÜŞÜM SÜRECİ

Bölüm 16

Gürsoy OLCA¹

BÖLÜM HEDEFLERİ

Bu bölümü okuduktan sonra şunları yapabilmelisiniz:

1. İletişim ve kitle iletişimi kavramlarını açıklamak,
2. Dünyada ve Türkiye’de spor basınının tarihini açıklamak,
3. Yeni medya ve sosyal medya kavramlarını açıklamak,
4. Spor ve medya arasındaki ilişkiyi açıklamak.

GİRİŞ

İletişim kavramı insanlar arası ilişkileri düzenlemesi ve kitleler üzerinde bıraktığı etkiler neticesinde öneminin farkına varılmasının ardından bilim insanları açısından önemli bir çalışma alanı haline gelmiştir. İletişim alanında yapılan çalışmalar ve bu kavram üzerindeki tanımlama çabaları ise günümüze kadar ulaşmıştır.

İnsanlar için toplumsal yaşamdaki temel gereksinimlerden olan iletişim kavramı; “duygu, düşünce ve bilgilerin, kişi, grup ve toplumlar arası ilişkilerde söz, vücut dili, yazı ve görüntü vasıtasıyla değiş-tokuşuna imkan veren toplumsal etkileşim süreci” (Yüksel, 2007) olarak tanımlanabilir.

¹ Bil. Uzm., Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor ABD, gursoyolca@gmail.com

Bu alanlardan biri de şüphesiz spor dünyası ve endüstriyel spor olmuştur. Dünya çapında toplumların kültürlerinin önemli bir parçası olarak varlığını sürdüren spor da kendisine yeni bir iletişim alanı bulmuştur. Geleneksel medya araçlarının vazgeçilmez aktörlerinin başında gelen ve kitlelere hitap eden spor, artık dijital medyanın da aktörleri arasında yerini almıştır. Geleneksel medya aracılığıyla ücretli ya da ücretsiz şekilde kitlelere ulaşan spor artık dijital medya araçlarıyla da insanlara güçlü bir şekilde ulaşmaya başlamıştır. Spor kuruluşları, kulüpler ve sporcular artık sosyal medyada taraftarlarına ulaşmaya başlamışlardır. Sosyal medyanın karşılıklı iletişime olanak sağlayan niteliği onu daha güçlü ve vazgeçilmez hale getirmiştir. Bu nedenlerle sporla ilgili her kurum ve kuruluş sosyal medya ile ilgili politikalar geliştirmektedir. Bu çabalar doğal olarak spor yönetimi anlayışını medya ilişkileri ve stratejileri açısından tüm dünyada değiştirmiştir.

KAYNAKLAR

- Alemdar, K. (1996). *İletişim ve Tarih*. Ankara: İmge.
- Aslan, M. G. (2003). Yeni Medyanın Ne'liği ve Yöntem. *Yeni Medya Çalışmaları I. Ulusal Kongresi Bildirileri*, (pp.102-110).
- Atabeyoğlu, C. (1991). *Türkiye'de Spor Yazarlığı'nın 100. Yılı: 1891-1991*, İstanbul: Türkiye Spor Yazarları Derneği Yayını.
- Atalay, A. (2004). *Spor, Medya ve Serbest Zaman*, İstanbul: Beta.
- Aziz, A. (1981). *Radyo ve Televizyona Giriş*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.
- Aziz, A. (2007). *Radyo Yayıncılığı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Bağçeci, Y. (2007). İsyandan İtaate; Kavalalı Mehmet Ali Paşa Babıâli İlişkileri (1841-1849), *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7) 32, 220.
- Berger, A. A. (1993). *Kitle İletişiminde Çözümleme Yöntemleri*, (Nazmi Ulutak ve Aslı Tunç, Çev. Ed.), Eskişehir: T. C. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir: Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayını.
- Boyle, R. (2006) *Sports Journalism: Context and Issues*, London: Sage.
- Boyle, R. and Haynes, R. (2012) Sport, the media and strategic communications management, in L. Trenberth and D. Hassan (Eds) *Managing Sport Business: An Introduction*. London: Routledge. 318-337.
- Covil, E. C. (2005). *Radio and its Impact on the Sports World*. (10.06.2022 tarihinde <http://www.americansportscastersonline.com/radiohistory.html> adresinden ulaşılmıştır).
- Çetin, C. (1999). "Sporun Yaygınlaşması ve Değişimi Sürecinde Televizyonun Rolü (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

- Erdoğan İ ve Alemdar K. (2005). *Öteki Kuram: Kitle İletişim Kuram ve Araştırmalarının Tarihsel ve Eleştirel bir Değerlendirmesi*. Ankara: Erk Yayınları
- Güven, H. (2006). *Radio Program Yapımı ve Radio Yayıncılığı*. Ankara: İmaj Yayınevi.
- Hiçyılmaz, E. (1985). "Türkiye'de Spor Gazeteciliği ve Haberciliğinin Tarihi", *Spor Basını ve Basında Spor*, İstanbul: Hürriyet Vakfı Eğitim Yayınları.
- Isaacs, V., and Kirkpatrick, R. (2003). *Two Hundred Years of Sydney Newspapers: A Short History*. North Richmond, New South Wales: Rural Press Ltd.
- İnuğur, N. (1992). *Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yayını.
- Jeanneney, J. N. (2006). *Başlangıcından Günümüze Medya Tarihi* (Esra Atuk, Çev. Ed.). İstanbul: YKY.
- Kabacalı, A. (2000). *Başlangıcından Günümüze Türkiye'de Matbaa Basın ve Yayın*. İstanbul: Literatür.
- Kahraman, A. (1995). *Osmanlı Devleti'nde Spor*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Kalender, A. (2005). *Siyasal iletişim, Seçmenler ve İknâ Stratejileri*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Kaya, A. Y. (1996). *Dünyada ve Türkiye'de Basının Gelişimi İle Türk Basınında Sporun Haber Öğeleri Açısından İncelenmesi: Kavram ve Kapsam Açısından Uygulamalı Bir Çalışma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Kıvanç, H. (2002). *Kupaların Kupası Dünya Kupası, 1930'dan 2002'ye*, İstanbul: İş Bankası Kültür.
- Kuyucu, M. (2020). Türkiye'de Spor Medyası: Gençler Sporunu Hangi Mecralardan Takip Ediyor? Spor Gazeteleri Örneğinde Milenyum Gençlerinin Spor Medyasına Yönelik Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Ankara 2. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi*, 6-8 Mart 2020, Ankara, Türkiye, (pp. 596-618).
- Nichols, W. vd. (2002). *Media Relations in Sport*. Sport Management Library. Morgantown: Fitness Information Technology Inc.
- Oskay Ü. (1993) *Kitle İletişiminin Kültürel İşlevleri*. İstanbul: Der.
- Özkök, E. (1985). *İletişim Kuramları Açısından Kitlelerin Çözülüşü*. Ankara: Tan Yayınları
- Özsoy, S. (2007). *Kamuoyunun Spor Medyasından Beklentilerinin Nitel ve Nicel Yönden Değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Özsoy, S. (2011). Spor Basınının Tarihi ve Türkiye'de 1950'den Günümüze Yaşanan Değişim. *Marmara İletişim Dergisi* (18).
- Özsoy, S. (2014). Futbolun Sözel Hali: Televizyon Programları. *Global Media Journal:TR Edition*, 5(9).
- Öztürk, S. (2010) *En Eski ve En Yeni İletişim Medyası, Praksis*, Ankara: Dipnot Yayınları.
- Perin, M. (1985). *Türkiye'de Spor Gazeteciliğinin ve Haberciliğinin Tarihi*. İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayını.
- Sage, G. (2002). "Global Sport and Global Mass Media" *Sociology of Sport and Physical Education: An Introductory Reader* (Editor: Antony Laker). London: RoutledgeFalmer.
- San, H. (1991). *Spor ve Basın, Spor Ahlakı ve Felsefesine Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu*, İstanbul.

- Sayımer İ. (2008). *Sanal Ortamda Halkla İlişkiler*, Beta Yayınları, İstanbul.
- Scott, D. M. (2010). *The New Rules of Marketing and PR*, John Wiley and Sons, New Jersey.
- Şapolyo, E. B. (1969). *Türk Gazetecilik Tarihi ve Her Yönüyle Basın*, Ankara: Güven.
- Settele C, (2002). *Das runde Leder zappelt im Netz. Die Fussball-WM bietet dem Internet eine ideale Arena*. Neue Zürcher Zeitung
- Thompson J.B. (2008). *Medya ve Modernite*. (Serdar Öztürk, Çev. Ed.). İstanbul: Kırmızı.
- Thompson, J.B. (1995). *The Media and Modernity: a Social Theory of The Media*, Cambridge: Polity Press.
- Tokgöz, O. (2006) *Temel Gazetecilik*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Topuz, H. (1973). *100 Soruda Türk Basın Tarihi*, İstanbul: Gerçek.
- Toruk, İ. (2008). *Gutenberg'den Dijital Çağa Gazetecilik –Türkiye'de Haber Siteleri*. İstanbul: Literatürk
- Turhan, S. (1990). *1990-1991 Yılı Gazeteciliğe Giriş Dersi* (Yayınlanmamış Ders Notları). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- TSYD (2021). *Türkiye Spor Yazarları Derneği Tarihçe*, (24.12.2021 tarihinde <http://www.tsyd.org/tarihce.asp> adresinden ulaşılmıştır.)
- Uzun, R. (2021). *Türkiye'de Spor Basını 1980-2000* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Voigt, D. (1998). *Spor Sosyolojisi* (Ayşe Atalay, Çev. Ed.). İstanbul: Alkım.
- Webster, J. G. (1986). "Audience Behavior in the New Media Environment", *Journal of Communication*, 36(3), 77-91.
- Yağmurlu A. (2011). Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler ve Sosyal Medya, *Selçuk İletişim Dergisi*, 7 (1), 5-15.
- Yumlu, K. (1994). *Kitle İletişim Kuram ve Araştırmaları*. İzmir: Nam Basım.
- Yüksel, A. H. (2007). "İletişim Kavram ve Tanımı" *Genel İletişim*, (Ed.: U. Demiray), (2.Baskı Tıpkı basım). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Yüksel, E. (2007). Kamuoyu Oluşturma ve Gündem Belirleme Kavramları Nerede Keşifmekte, Nerede Ayrılmaktadır? *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 571-586.